

Vroegmoderne tijd

bron 1

In 1503 publiceert de ontdekkingsreiziger Amerigo Vespucci een verslag van zijn eerste reis naar Brazilië. Hij schrijft hierin over de oorspronkelijke bevolking:

Iedereen loopt compleet naakt rond, ze bedekken geen enkel deel van hun lichaam en ze lopen tot hun dood net zo bloot rond als ze zijn geboren. Ze hebben grote stevige lichamen, goed gevormd en in proportie en hebben een kleur die een beetje lijkt op rood. (...) Ze zijn mooi om te zien maar ze vernielen zelf hun uiterlijk want ze boren gaten in hun wangen, lippen, neuzen en oren. En denk maar niet dat die gaten klein zijn of dat ze er maar eentje hebben. Sommigen hebben alleen al in hun gezicht zeven gaten, sommige zo groot als een pruim. Ze stoppen hier blauwe steentjes, stukjes marmer, fraaie albasten kristallen, witte botten en andere versieringen in (...). Ze trouwen met zoveel vrouwen als ze maar willen, een zoon woont samen met zijn moeder, een broer met zijn zuster, neven met nichten (...). En krijgsgevangenen worden niet gedood, niet om hun leven te sparen maar om ze later te slachten om op te eten. Ze eten elkaar, de overwinnaars eten de verliezers en net als ander vlees is mensenvlees onderdeel van het dagelijkse voedsel. (...) Ik was zeventwintig dagen in een stad waar ik gezouten mensenvlees zag dat hing aan balken tussen de huizen.

bron 2

Elisabeth Charlotte is getrouwd met de broer van de Franse koning Lodewijk XIV. In 1688 schrijft ze over Madame de Maintenon, die in het geheim getrouwd is met Lodewijk XIV:

Die oude heks, Maintenon, vindt het leuk om de koning aan te sporen alle leden van de koninklijke familie te haten (...). Alle ministers zitten onder de plak bij deze vrouw en proberen op laaghartige wijze bij haar in de gunst te komen. Alle rechtvaardige en nobele mannen zijn ontevreden maar kunnen niets veranderen aan deze situatie. De jonge mannen [aan het hof] zijn verschrikkelijk gemeen en genieten van het liegen en bedriegen. Zij denken dat het belachelijk is om te proberen een eerlijk mens te zijn.

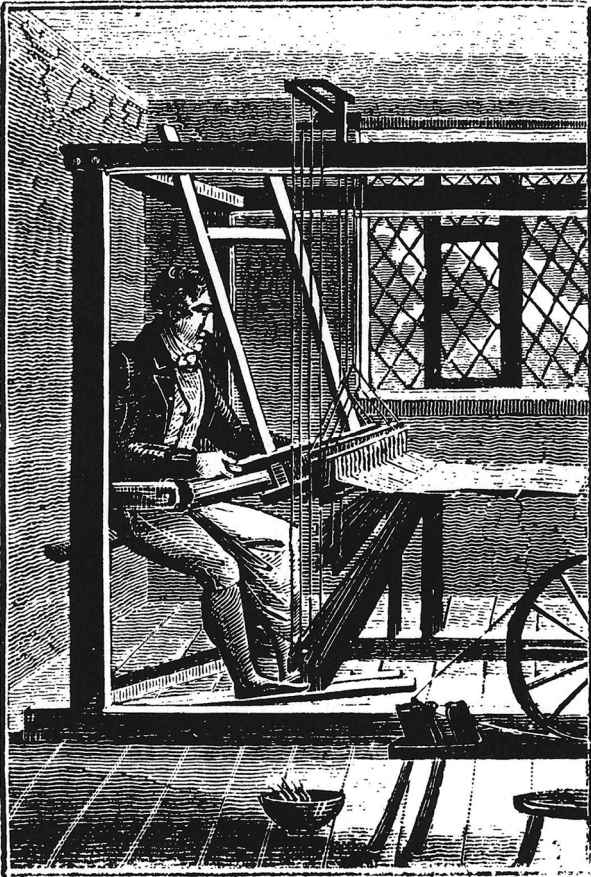
bron 3

Willem Bosman, opperkoopman van de West-Indische Compagnie, schreef in 1703 over zijn verblijf in West-Afrika:

Nu denken in Europa veel mensen, dat de goudmijnen in ons bezit zijn en dat wij (...) slaven voor ons laten werken om het goud naar boven te brengen. Dat denken velen maar het is niet waar. Wij hebben zelf geen toegang tot die mijnen en ik ken ook eigenlijk niemand die ooit zo'n mijn heeft gezien. En daar is dan een goede reden voor: de zwarten zien deze vindplaatsen als een heiligdom en zullen alle mogelijke middelen gebruiken om indringers te weren. [Nadat hij heeft beschreven op welke manier in Afrika goud wordt gedolven, vervolgt hij:] Er bestaat geen enkele twijfel: als dit land aan de Europeanen zou behoren, zouden er veel meer schatten aan de oppervlakte komen, dan nu bij de zwarten het geval is.

bron 4

Prent van rond 1800 van een Engelse wever:

Toelichting:

De wever zit achter een weefgetouw in zijn werkplaats. Op de voorgrond staat een spinnewiel.